

تأثیر تغذیه ترتیبی ۴۸ ساعته با جیره‌های حاوی سطوح مختلف انرژی و پروتئین بر توسعه دستگاه گوارش جوجه‌های گوشتی

سید صدرا آل صاحب فصول^{*}،^۱ مجید طغیانی^۲، عباسعلی قیصری^۳، سید علی تبعیدیان^۲

۱- عضو باشگاه پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان ۲- عضو گروه علوم دامی دانشگاه آزاد اسلامی واحد

خوراسگان

۳- استادیار مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان

* نویسنده مسئول: سید صدرا آل صاحب فصول، sadra_asf@yahoo.com

چکیده

این آزمایش به منظور بررسی تغذیه ترتیبی با جیره‌های حاوی سطوح مختلف انرژی و پروتئین بر ریخت شناسی روده جوجه‌های گوشتی انجام شد. در این تحقیق از ۲۴۰ قطعه جوجه یک روزه (راس ۳۰۸) در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۴ تیمار و ۵ تکرار استفاده شد. تیمارهای آزمایشی شامل گروه شاهد، تغییر ترتیبی ۴۸ ساعته جیره‌هایی با پروتئین یکسان و انرژی متفاوت، تغییر ترتیبی ۴۸ ساعته جیره‌هایی با انرژی یکسان و پروتئین متفاوت و تغییر ترتیبی ۴۸ ساعته جیره‌هایی با پروتئین بالا- انرژی پایین و انرژی بالا- پروتئین پایین در طول دوره رشد مورد استفاده قرار گرفت. در روز ۳۰ دوره پرورش به منظور بررسی ریخت شناسی روده ۱ قطعه جوجه از هر تکرار انتخاب و پس از کشتار ارتفاع پرز، عمق کریپت و نسبت این دو به یکدیگر همچنین، طول و وزن روده و وزن اندام‌های گوارشی مورد بررسی قرار گرفت. این ارزیابی در روز ۴۲ آزمایش با کشتار دو جوجه تکرار شد. بر اساس نتایج بدست آمده تغذیه ترتیبی با سطوح مختلف پروتئین ارتفاع پرز در ناحیه دودنوم را به طور معنی داری افزایش داد اما نسبت ارتفاع پرز به عمق کریپت تغییر محسوسی نداشت. همچنین نسبت ارتفاع پرز به عمق کریپت در تیمار تغذیه ترتیبی با سطوح مختلف انرژی در ناحیه ژوژنوم و در سطوح مختلف انرژی و پروتئین در ناحیه ایلئوم نسبت به سایر تیمارها افزایش نشان داد ($p < 0/05$).

واژگان کلیدی: جوجه گوشتی - تغذیه ترتیبی - انرژی - پروتئین - توسعه دستگاه گوارش

مقدمه

تغذیه ترتیبی نوعی برنامه خوراک دهی است که شامل تغذیه غذاهایی با ارزش غذایی متفاوت از سیکل‌های یک روزه تا چند روزه می باشد. این برنامه به طور معنی داری قیمت جیره را کاهش داده و می تواند مواد خام بیشتری را به صورت ارزان تر در یکی از دو نوبت سیکل خوراک دهی در اختیار قرار دهد (۱). این نوع تغذیه در پرندگان اهلی جوان فقط در صورتی توسعه پذیر است که رشد، ضریب تبدیل و ساختار بدنی آن‌ها به طور شدید تحت تأثیر قرار نگیرد (۳). بدیهی است که هر چه روده‌ها از وضعیت سلامت بهتری برخوردار باشند، اعمال گوارشی را بهتر انجام داده و تامین مواد مغذی جهت حمایت از تولید در پرنده به